

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет

Василів Юлія Михайлівна

«Облік і аналіз фінансових результатів в бюджетних установах»

071 «Облік і оподаткування»

(галузь наук - Управління та адміністрування)

Автореферат

на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Івано-Франківськ – 2023

Дипломна робота виконана в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Савків Уляна Степанівна

Рецензент: д.е.н., професор кафедри економічної кібернетики Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Буртняк Іван Володимирович

Захист відбудеться «23» червня 2023 р.

Завідувач кафедри _____

Баланюк Іван Федорович

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ	7
1.1. Фінансові результати суб'єктів господарювання як об'єкт бухгалтерського обліку.....	7
1.2. Теоретичні аспекти аналізу фінансових результатів бюджетної установи.....	13
1.3. Нормативно-правове регулювання обліку і аналізу визначення фінансового результату бюджетної установи.....	19
РОЗДІЛ II. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ	25
2.1. Характеристика фінансово–господарської діяльності Комунального підприємства міста Києва «Голосіївська районна адміністрація»	25
2.2. Організація та методика обліку фінансових результатів Комунального підприємства міста Києва «Голосіївська районна адміністрація»	33
2.3. Організація та методика аналізу фінансових результатів Комунального підприємства міста Києва «Голосіївська районна адміністрація»	42
РОЗДІД III. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	52
3.1. Шляхи удосконалення обліку фінансових результатів бюджетної установи.....	52
3.2. Напрями удосконалення аналізу фінансових результатів бюджетної установи	59
ВИСНОВКИ.....	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	72
ДОДАТКИ.....	78

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Актуальність теми обліку та аналізу фінансових результатів у бюджетних установах важко переоцінити. Бюджетні установи відіграють вирішальну роль в управлінні та використанні державних коштів, а точна та прозора фінансова звітність має важливе значення для забезпечення підзвітності та прийняття обґрунтованих рішень.

У неприбуткових організаціях фінансова звітність та аналіз є важливими інструментами для вимірювання успіху їхніх програм та забезпечення ефективного використання ресурсів для досягнення їхньої місії. Фінансова звітність також допомагає неприбутковим організаціям продемонструвати свою підзвітність зацікавленим сторонам, включаючи донорів та прихильників.

Загалом, тема обліку та аналізу фінансових результатів у бюджетних установах є актуальною, оскільки має вирішальне значення для забезпечення ефективного та раціонального використання державних коштів, сприяння прозорості та підзвітності, а також для прийняття обґрунтованих рішень.

Мета роботи – розуміння та вдосконалення практики обліку та аналізу фінансових результатів в бюджетних установах на прикладі Комунального підприємства міста Києва «Голосіївська районна адміністрація». Кінцевою метою є сприяння прозорості, підзвітності та прийняттю обґрунтованих рішень. Дослідження спрямоване на досягнення кількох ключових цілей, серед яких – виявлення найкращих практик у бюджетному обліку, підвищення якості та прозорості фінансової звітності, посилення використання фінансового аналізу, сприяння управлінню ефективністю, посилення прозорості та підзвітності.

У рамках досягнення визначеної мети були поставлені наступні **завдання:**

- вивчити теоретичні аспекти обліку та аналізу фінансових результатів бюджетних установ;

- дослідити організацію та методику обліку та аналізу фінансових результатів бюджетних установ;
- визначити напрями удосконалення обліку та аналізу фінансових результатів бюджетної установи в сучасних умовах господарювання.

Об'єктом дослідження є бюджетні установи, які включають у себе різноманітні організації та установи, фінансування яких здійснюється з державного бюджету або місцевих бюджетів, Комунальне підприємство міста Києва «Голосіївська районна адміністрація».

Предметом дослідження є процеси обліку та аналізу фінансових результатів бюджетних установ, зокрема збирання, обробка та аналіз фінансової інформації, визначення ефективності використання бюджетних коштів та розробка рекомендацій щодо подальшого планування та управління фінансовими ресурсами.

Методи дослідження. У даній роботі використовуються емпіричні методи дослідження (спостереження, порівняння, опис), теоретичні знання (формалізація) та загальнологічні методи дослідження (аналіз, систематичні методи, статистичні методи). У даній роботі за допомогою діалектичного досліджується сучасний стан обліку та аналізу фінансових результатів в бюджетних установах. У цьому підході використовуються два основних методи – індуктивний і дедуктивний. Також використовуються такі методи: метод синтезу аналізу, метод групового порівняння, графічний метод, сумарний і груповий метод.

Структура та обсяг роботи. Дипломна робота викладена на 87 сторінках комп'ютерного тексту. Складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (54 найменувань) та містить таблиці та рисунки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У розділі 1 «Теоретичні аспекти обліку та аналізу фінансових результатів бюджетних установ» визначено сутність фінансових результатів суб'єктів господарювання як об'єкту бухгалтерського обліку, розглянуто теоретичні аспекти аналізу фінансових результатів бюджетної установи, визначено нормативно-правові аспекти регулювання обліку і аналізу визначення фінансового результату бюджетної установи. Теоретичні аспекти аналізу фінансових результатів бюджетної установи ґрунтуються на бюджетному плануванні та прогнозуванні. Правильне розуміння бюджетів має важливе значення для успішного аналізу, оскільки воно дає аналітику розуміння того, як організація розподіляє свої ресурси і які цілі вона ставить перед собою. Прогнозування допомагає зрозуміти очікувані майбутні тенденції щодо доходів, витрат, прибутків та інших показників, які потім використовуються для розробки стратегій для досягнення бажаних результатів.

У розділі 2 «Організація та методика обліку та аналізу фінансових результатів бюджетних установ» розглянуто характеристику фінансово-господарської діяльності Голосіївської районної в місті Києві державної адміністрації; надано організаційно-економічну характеристику та методика обліку фінансових результатів Голосіївської районної в місті Києві державної адміністрації; проаналізовано організацію та методика аналізу фінансових результатів Голосіївської районної в місті Києві державної адміністрації. Організація та методика аналізу фінансових результатів є важливим етапом у процесі управління підприємством. Вона дозволяє отримати інформацію про стан фінансів підприємства та розробити ефективні стратегії для його розвитку та підвищення конкурентоспроможності.

У розділі 3 «Напрями удосконалення обліку та аналізу фінансових результатів бюджетної установи в сучасних умовах господарювання» на основі проведення досліджень розроблено шляхи удосконалення обліку фінансових результатів бюджетної установи та напрями удосконалення аналізу фінансових результатів бюджетної установи. Напрями удосконалення

аналізу фінансових результатів бюджетної установи можуть включати в себе вдосконалення системи збору та обробки фінансових даних, розвиток інструментів фінансового аналізу, покращення системи фінансової звітності та вдосконалення системи контролю за використанням бюджетних коштів. Необхідно провести аналіз фінансових результатів бюджетної установи, щоб виявити тенденції та проблемні зони. На основі цього аналізу можна розробити рекомендації щодо вдосконалення процесу аналізу фінансових результатів та покращення ефективності використання ресурсів.

ВИСНОВКИ

В дипломній роботі було розглянуто теоретичні аспекти обліку та аналізу фінансових результатів бюджетних установ, організація та методика обліку та аналізу фінансових результатів бюджетних установ, а також напрями удосконалення обліку та аналізу фінансових результатів бюджетної установи в сучасних умовах господарювання.

Облік і аналіз фінансових результатів є важливим етапом в управлінні бюджетними установами. Це дозволяє забезпечити ефективне використання коштів та досягнення поставлених цілей.

Один з головних етапів обліку фінансових результатів в бюджетних установах - це складання бюджету на наступний період. У процесі складання бюджету визначаються доходи та видатки установи на наступний період. Доходи можуть бути отримані з державного бюджету, місцевих бюджетів, а також з власних джерел установи. Видатки включають витрати на оплату праці, закупівлю матеріалів та обладнання, оплату послуг тощо.

Після того, як бюджет був затверджений, проводиться контроль за виконанням плану. Для цього використовуються різні методи обліку, такі як балансовий та звіт про прибутки та збитки. Балансовий облік дозволяє відстежувати фінансовий стан установи на певний момент часу, а звіт про прибутки та збитки – визначити чистий прибуток (збиток) за певний період.

Аналіз фінансових результатів включає оцінку фінансової стійкості установи, її рентабельності, ліквідності та інших показників. Рентабельність показує, наскільки ефективно установа використовує свої ресурси для отримання прибутку. Ліквідність визначає, наскільки швидко установа може конвертувати свої активи в грошові кошти.

Узагальнюючи, облік і аналіз фінансових результатів в бюджетних установах є важливим етапом управління, що дозволяє забезпечити ефективне використання коштів та вчасне прийняття рішень щодо фінансової діяльності установи. Важливо враховувати не тільки фінансові результати, але й соціально-економічні та стратегічні фактори, які впливають на діяльність

установи. Наприклад, зміни в законодавстві, зміни в економічному середовищі, зміни в потребах користувачів тощо.

Для досягнення успіху в управлінні фінансами бюджетних установ важливо мати якісну систему обліку та аналізу фінансових результатів. До складу такої системи можуть входити фінансові звіти, програмне забезпечення для обліку, аналітичні інструменти та інші компоненти. Важливо також мати кваліфікований персонал, який здатен ефективно використовувати ці інструменти та проводити аналіз фінансових результатів.

Облік і аналіз фінансових результатів в бюджетних установах є важливим етапом управління, що дозволяє забезпечити ефективне використання коштів та досягнення поставлених цілей. Для досягнення успіху в цій сфері важливо мати якісну систему обліку та аналізу фінансових результатів та кваліфікований персонал, який здатен ефективно використовувати ці інструменти та проводити аналіз.

У процесі дослідження було встановлено, що ефективний облік та аналіз фінансових результатів є надзвичайно важливим для успішного функціонування будь-якої бюджетної установи, в тому числі і для Голосіївської районної державної адміністрації. У результаті аналізу фінансових результатів Голосіївської районної державної адміністрації було виявлено, що бюджетні кошти використовуються ефективно та грамотно розподілені по напрямках застосування, щоб охопити найважливіші сфери життєдіяльності жителів Голосіївського району міста Києва.

Для вирішення цих проблем було запропоновано кілька напрямів удосконалення обліку та аналізу фінансових результатів бюджетної установи, зокрема, підвищення рівня автоматизації обліку та аналізу, впровадження нових методик аналізу фінансових результатів, а також розвиток системи моніторингу та контролю за використанням бюджетних коштів.

Дослідження показало важливість ефективного обліку та аналізу фінансових результатів в бюджетних установах, які забезпечують реалізацію державних програм і проектів. Виправлення проблем з обліком та аналізом

фінансових результатів може підвищити ефективність використання бюджетних коштів та сприяти досягненню поставлених цілей.

Пропоновані напрями удосконалення обліку та аналізу фінансових результатів бюджетної установи можуть допомогти вирішити існуючі проблеми і підвищити якість фінансового управління. Підвищення рівня автоматизації обліку та аналізу дозволить зменшити ризик помилок та скоротити час на обробку інформації. Впровадження нових методик аналізу фінансових результатів допоможе отримати більш повну та об'єктивну картину фінансового стану бюджетної установи. Розвиток системи моніторингу та контролю за використанням бюджетних коштів забезпечить відстеження витрат та уникнення недбалого використання бюджетних коштів.

Отже, результати дослідження можуть бути корисними для керівництва Голосіївської районної державної адміністрації та інших бюджетних установ, які зацікавлені в підвищенні ефективності фінансового управління.

СПИСОК ОСНОВНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Державний аудиторський звіт про фінансову звітність бюджетних установ. URL: https://www.dkrs.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=105941
2. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
3. Методичні рекомендації щодо обліку та аналізу фінансових результатів бюджетних установ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298282-06>
4. Методичні рекомендації щодо аналізу фінансових результатів в бюджетних установах URL: http://www.dnzmk.org.ua/uploads/4/8/4/8/48483199/metodychni_rekomendatsiyi_analiz_bu.pdf
5. Порядок складання та подання звітності про фінансовий стан бюджетних установ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0826-15>
6. Фінансова звітність бюджетних установ за певний період (наприклад, на офіційних веб-сайтах бюджетних установ або на сайті Державної казначейської служби України URL: <https://www.treasury.gov.ua/main/uk/treasury/final-statement/final-statement-budgetary-institutions/>
7. Адаменко О.М. Облік та аналіз фінансових результатів в бюджетних установах: навчальний посібник. Київ: Знання, 2018 342 с.
8. Безкоровайна Л.М., Матвієнко Л.І. Організація обліку та аналізу фінансових результатів в бюджетних установах: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2017. 304 с.
9. Білоус Н. А. Облік і аналіз фінансових результатів в бюджетних установах. Н. А. Білоус. Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: економічна. 2012. Вип. 24. С. 39-46.
10. Борейко І. І. Облік і аналіз фінансових результатів діяльності бюджетних установ. І. І. Борейко, Н. М. Гуменюк. Економіка та держава. 2013. № 2. С. 23-26.

11. Бугай О. Ю. Облік і аналіз фінансових результатів в бюджетних установах. О. Ю. Бугай, В. М. Кучеренко, Ю. В. Білоноженко. Бухгалтерський облік і аудит. 2011. № 6. С. 32-39.
12. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах. Навч. Посібник. Житомир: ПП "Рута", 2005. 544 с.
13. Бухгалтерський облік в Україні. Навч. посібник. За ред. Р.Л. Хом'яка, В.І. Лемішовського. 5-те вид., доп. і перероб. Львів: Національний університет "Львівська політехніка" (Інформаційно-видавничий центр "ІНТЕЛЕКТ +" Інституту післядипломної освіти), "Інтелект-Захід", 2006. 1088 с.
14. Бухгалтерський облік. Конспект лекцій для студентів напрямку 05.01 "Економіка підприємництво", 05.02 "Менеджмент, 05.03 "Торгівля" денної та заочної форм навчання. І.Б.Садовська. Луцьк: ЛДТУ, 2004. 112 с.
15. Василик О.Д. Теорія фінансів. К: НІОС, 2006. 416 с.
16. Васильєва Н.В. Фінансовий облік в бюджетних установах: навчальний посібник. Київ: Атіка, 2017. 328 с.
17. Гадзевич О.І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства: Навчальний посібник. Київ, 2004.
18. Гарасим П. М., Журавель Г. П., Хомин П. Я. Курс фінансового обліку. Навч. посібник. К.: Знання, 2007. 566 с.
19. Гуцол С. В. Фінансовий аналіз та діагностика діяльності бюджетних установ. С. В. Гуцол. Економіка України. 2016. № 7. С. 53-64.
20. Діденко Г.Г. Облік та аналіз фінансових результатів діяльності бюджетних установ: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 384 с.
21. Дорошенко О. М. Фінансовий аналіз діяльності бюджетних установ. О. М. Дорошенко, А. М. Сафонов. Бухгалтерський облік і аудит. 2015. № 2. С. 50-55.

22. Загородній А.Г., Партин Г.О. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики: Навч. посіб. 3-тє вид., доп. і перероб. К: Товариство "Знання", КОО, 2004. 377 с.
23. Засадна Х. О., Шурпенкова Р. К. Бухгалтерський облік основних господарських операцій у програмі 1С: Бухгалтерія 7.7: Навч. посібник для студ. вищ. навч. Закладів. Національний банк України ; Університет банківської справи. К. : УБС НБУ, 2009. 237 с.
24. Качмар М.М. Облік та аналіз фінансових результатів в бюджетних установах: навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2018. 304 с.
25. Кіндрачук Г.С. Облік та аналіз фінансових результатів в бюджетних установах: навчальний посібник. Київ: Атіка, 2016. 224 с.
26. Кобилянська О. І. Фінансовий облік.: Навч. посібник. К.: Знання, 2004. 473 с.
27. Ковальова І. Ю. Фінансовий аналіз діяльності бюджетних установ: теорія і практика. І. Ю. Ковальова, Ю. В. Ільницька, М. В. Денисенко. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: економічна. 2018. Вип. 32. С. 36-46.
28. Кузьмінський А.М., Кузьмінський Ю.А. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. К.: КНЕУ, 1999. 288 с.
29. Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні: Основи та практика. Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 576 с.
30. Лень Василь Степанович. Бухгалтерський облік в галузях економіки: Навчальний посібник. В.С. Лень, В.В. Гливенко. К.: Знання-Прес, 2005. 492 с.
31. Лишиленко О.В. Бухгалтерський фінансовий облік. Навчальний посібник. Київ: Вид-во "Центр учбової літератури", 2003. 624 с.
32. Лучко М.Р., Бенько І.Д. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах. Навч. посібник. К.: Знання, 2006. 311 с.
33. Мельник О. І. Ф. Методичні підходи до обліку і аналізу фінансових результатів в бюджетних установах. О. І. Мельник, Ю. М. Любченко, О. О. Трофименко. Економіка і фінанси. 2017. № 2. С. 64-71.

34. Мельничук О.О. Фінансовий облік в бюджетних установах: навчальний посібник. Київ: Атіка, 2019. 256 с.
35. Нестеренко О. І. Аналіз фінансових результатів бюджетних установ: методологічні аспекти. О. І. Нестеренко, О. М. Стрельцова. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2016. Т. 16, № 2. С. 73-80.
36. Огієнко О. Є. Фінансовий аналіз діяльності бюджетних установ. О. Є. Огієнко. Наукові записки Тернопільського національного економічного університету. 2014. Т. 23, № 2. С. 91-96.
37. Остапюк М.Л., Даньків Й.Я., Лучко М.Р. Теорія бухгалтерського обліку (історичні та методологічні аспекти): Монографія. Ужгород: УЖДУ, 1998. 148 с.
38. Пальчук О. В., Савченко В. М., Тошина Н. М. Маркетинг і бухгалтерський облік маркетингової діяльності: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Кіровоградський ін-т регіонального управління та економіки. Кіровоград : Поліум, 2008. 228с.
39. Партин Г.О. Бухгалтерський облік: основи теорії і практики: Навч. посіб. К.: Т-во "Знання", КОО, 2000. 245 с.
40. Партин Г.О., Загородній А.Г., Корягін М.В., Пилипенко Л.М., Янковська Л.А. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посібник. 2-ге вид. стереотип. Львів: "Магнолія 2006", 2007. 240 с.
41. Самойленко Н. І. Облік і аналіз фінансових результатів бюджетних установ. Н. І. Самойленко, І. В. Шкурат. Бухгалтерський облік і аудит. 2014. № 4. С. 27-32.
42. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 1998. 448 с.
43. Сопко В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. 3-є вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2000. 578с.
44. Стецюк О. М. Облік і аналіз фінансових результатів діяльності бюджетних установ. О. М. Стецюк, О. І. Бондаренко. Економіка регіону. 2016. № 2. С. 214-219.

45. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. 2-ге вид., стер. К.: Знання, 2006. 444с.
46. Швидка Г. В. Фінансовий аналіз бюджетних установ: проблеми і перспективи. Г. В. Швидка. Економіка. Фінанси. Право. 2013. № 8. С. 31-33.
47. Шило В. П., Верхоглядова Н. І., Ільїна С. Б., Темченко А. Г. Аналіз фінансового стану виробничої та комерційної діяльності підприємства: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2005-240 с.
48. Шиманська Л. М. Організація обліку та аналізу фінансових результатів в державних організаціях. Л. М. Шиманська. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2014. Вип. 8. С. 104-107.
49. Шиян В. В. Фінансовий аналіз діяльності бюджетних установ на основі системного підходу. В. В. Шиян, Н. М. Хміль. Економічний часопис-XXI. 2015. № 11-12 (2). С. 86-90.
50. Яценко Н. В. Облік та аналіз фінансових результатів діяльності бюджетних установ. Н. В. Яценко. Економіка та держава. 2015. № 10. С. 84-87.
51. Яценко Н. В. Фінансовий аналіз діяльності бюджетних установ. Н. В. Яценко, М. М. Болотова. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». 2015. № 11. С. 162-165.
52. Яценко Н. В. Система обліку та аналізу фінансових результатів діяльності бюджетних установ. Н. В. Яценко, О. С. Дерєга. Економічні науки. 2016. № 2 (144). С. 52-57.
53. Яценко Н. В. Фінансовий аналіз діяльності бюджетних установ. Н. В. Яценко, О. С. Дерєга. Стратегії підприємств в умовах глобалізації економіки: зб. наук. праць. Київ, 2016. Вип. 2 (24). С. 178-182.
54. Яценко Н. В. Фінансовий аналіз діяльності бюджетних установ. Н. В. Яценко, О. С. Дерєга. Стратегії підприємств в умовах глобалізації економіки: зб. наук. праць. Київ, 2016. Вип. 2 (24). С. 178-182.